

Dokument zasedanja

B9-0307/2021

2.6.2021

PREDLOG RESOLUCIJE

ob zaključku razprave o izjavah Sveta in Komisije

v skladu s členom 132(2) Poslovnika

o obravnavanju globalnega izziva, ki ga predstavlja covid-19: učinki oprostitve obveznosti iz sporazuma TRIPS Svetovne trgovinske organizacije na cepiva proti covidu-19, zdravljenje, opremo in proizvodno zmogljivost v državah v razvoju
(2021/2692(RSP))

Sara Matthieu

v imenu skupine Verts/ALE

Resolucija Evropskega parlamenta o obravnavanju globalnega izziva, ki ga predstavlja covid-19: učinki oprostite obveznosti iz sporazuma TRIPS Svetovne trgovinske organizacije na cepiva proti covidu-19, zdravljenje, opremo in proizvodno zmogljivost v državah v razvoju (2021/2692(RSP))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 132(2) Poslovnika,
- A. ker pandemija covid-19 pomeni izredne razmere in izziv brez primere, ki so po vsem svetu sprožile uničujoče zdravstvene in gospodarske posledice; ker se še vedno pojavljajo nove in bolj prenosljive različice virusa, ki povzročajo uničujoč porast okužb v državah z nizkimi in srednjimi dohodki;
- B. ker se uničujoči vpliv pandemije na človeška življenja še naprej poslabšuje, saj je po svetu potrjenih več kot 167,3 milijona primerov bolezni, več kot 3,5 milijona ljudi pa je umrlo;
- C. ker nedavni empirični dokazi kažejo, da je zaradi pandemije po nepotrebnem umrlo od 7 do 13 milijonov ljudi po vsem svetu;
- D. ker poleg velikega števila smrtnih žrtev tudi 10 % bolnikov po svetu ostanejo dolgotrajne posledice in bolezni, ki lahko povzročijo izgubo zaposlitve, revščino in splošno močno socialno-ekonomsko ranljivost, zlasti v državah brez ustrezne mreže socialne varnosti¹;
- E. ker so bila v rekordnem času razvita in za uporabo odobrena številna cepiva, kar je sprožilo tekmo za precepljenje prebivalstva in kolektivno imunost;
- F. ker je bilo od začetka junija 2021 po svetu uporabljenih vsaj 1,8 milijarde odmerkov cepiva proti covidu-19; ker je bilo v 29 najrevnejših državah, v katerih živi približno 9 % svetovnega prebivalstva, uporabljenih le 0,3 % vseh svetovnih odmerkov cepiva;
- G. ker so trenutne izredne razmere zaradi covid-19 povod za različne pobude za odpravo svetovnih razlik v zvezi z dostopom do cepiv, terapij in opreme, povezanih s covidom-19, med drugim pobude za združevanje naprednih javnih naročil, kot je instrument za globalni dostop do cepiva proti covidu-19 (COVAX), ali zagotavljanje financiranja in donacij ali opustitev nekaterih večstranskih določb glede intelektualne lastnine;
- H. ker je bilo prek tega instrumenta do 25. maja 2021 v več kot 100 državah lahko dobavljenih 71 milijonov odmerkov cepiva, kar komaj zadostuje za 1 % vsega prebivalstva teh držav, in ker se instrument zaradi izvoznih omejitev v Indiji spoprijema

¹

<https://www.ons.gov.uk/news/statementsandletters/theprevalenceoflongcovidsymptomsandcovid19complications>

z napovedanim primanjkljajem 190 milijonov odmerkov cepiva;

- I. ker je v skladu s členom IX Sporazuma o ustanovitvi Svetovne trgovinske organizacije (STO) v izjemnih okoliščinah mogoče na ministrski konferenci STO sprejeti odločitev o oprostitvi nekaterih obveznosti iz pogodb Svetovne trgovinske organizacije, kot je Sporazum o trgovinskih vidikih pravic intelektualne lastnine (TRIPS); ker mora vsaka taka oprostitve vsebovati utemeljitev na podlagi izjemnih okoliščin, pogojev oprostitve in trenutka, ko preneha veljati; ker mora ministrska konferenca STO vsako leto pregledati oprostitve, daljše od enega leta, dokler ne prenehajo veljati; ker naj bi bila v skladu s pravnimi določbami Svetovne trgovinske organizacije odločitev o odobritvi oprostitve sprejeta na podlagi soglasja vseh članic (organizacije), in če soglasja ni mogoče doseči, se odločitev lahko sprejme s tričetrtinsko večino;
- J. ker sta Indija in Južna Afrika oktobra 2020 Svetovni trgovinski organizaciji podali predlog za oprostitve trgovinskih vidikov pravic intelektualne lastnine (IP/C/W/669) in ga maja 2021 (IP/C/W/669/Rev.1) spremenili s podporo 63 držav; ker je 5. maja 2021 trgovinska predstavica Združenih držav dala izjavo v podporo pogajanjem o oprostitvi pravic trgovinskih vidikov pravic intelektualne lastnine za cepiva proti covidu-19;

I. Nujno obvladovanje pandemije

1. je zelo zaskrbljen, ker je pandemija kljub povečanemu cepljenju še vedno enako silovita, predvsem v razvitih državah; je močno zaskrbljen zaradi epidemioloških razmer v več regijah sveta, zlasti v južni Aziji in Latinski Ameriki;
2. obžaluje, da je bila mednarodna skupnost kljub večkratnim opozorilom uglednih strokovnjakov in Svetovne zdravstvene organizacije v zadnjih letih in kljub nedavnim zaskrbljujočim znakom za preplah, kot je bil v primeru SARS-CoV-1, nepripravljena na nevarnost nove svetovne pandemije; poleg tega opozarja na negativne posledice varčevalnih politik v zadnjih desetletjih, ki so močno negativno močno prizadele javne naložbe v zdravstveni sektor in na koncu ogrozile zmogljivosti in pripravljenost več držav, da se spoprimejo z izrednimi zdravstvenimi razmerami;
3. je močno zaskrbljen zaradi poročil iz Indije, da krematoriji in pokopališča ne zmorejo več števila trupel in da pohajajo zaloge kisika, zato se bolniki dušijo in umirajo, obupane družine pa iz bolnišnic plenijo kisikove naprave; z močnim obžalovanjem poudarja, da je bilo vse to popolnoma predvidljivo, saj so se isti vzorci pojavili že tedne ali mesece prej v Latinski Ameriki, kjer se je kriza okrepila v več državah, pred tem pa tudi v Severni Ameriki, Evropi in na Bližnjem vzhodu;
4. odločno poudarja, da se ne moremo obnašati, kot da je vse v najlepšem redu; zato poudarja, da je prva in osrednja naloga mednarodne skupnosti, da skuša pandemijo covid-19 obvladati; poudarja, da imamo sredstva za reševanje teh razmer, kar pomeni, da se ne sprejemajo skupni ukrepi za reševanje krize; poudarja tudi, da so nujni popravni ukrepi za zmanjšanje te svetovne humanitarne katastrofe; opozarja na izjavo predsednice von der Leyen, da bi morala biti cepiva proti covidu-19 svetovno javno dobro; poudarja, da je nujno, da se na enak način obravnavajo tudi drugi medicinski proizvodi;
5. poudarja, da je za cepljenje 70 % svetovnega prebivalstva potrebnih 11 milijard

odmerkov, kar je groba mejna vrednost, potrebna za kolektivno odpornost, proizveden pa je bil le del te količine; je zaskrbljen, ker po podatkih Mednarodnega denarnega sklada svetovna proizvodnja ne bo dosegla tega cilja, saj naj bi bilo do konca leta proizvedenih le 6 milijard odmerkov;

6. z veliko zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bila velika večina cepiva, izdelanega v razvitih gospodarstvih, do zdaj večinoma proizvedena za notranjo porabo, na primer v ZDA za notranjo potrošnjo in izvoz v druga razvita gospodarstva; v zvezi s tem poudarja, da je bilo le približno 10 % svetovnega izvoza EU poslanih v manj razvita gospodarstva in da je bil večji del odmerkov, narejenih v EU, prodan državam OECD;
7. poudarja, da se po sedanjih projekcijah glede proizvodnje in financiranja pričakuje, da se bo vrzel v stopnji precepljenosti še naprej povečevala in proti koncu leta 2021 dosegla vrhunec z razlikami do skoraj 50 odstotnih točk, kar bo privedlo do resnične svetovne cepilne diskriminacije; poudarja, da se bodo razlike verjetno še precej povečale, preden se bodo izboljšale, saj optimistične ocene napovedujejo, da bodo razlike odpravljene šele leta 2023;
8. močno obžaluje, da so bile svetovne zmogljivosti za proizvodnjo cepiv prvotno načrtovane predvsem za oskrbo zahodnih trgov; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da naj bi instrument za globalni dostop do cepiva proti covidu-19, ki je glavna večstranska pobuda za zagotavljanje cepiv svetovnemu jugu, zagotovil le 2 milijardi odmerkov oziroma 20 % potreb 92 najrevnejših držav; ugotavlja pa, da ne glede na vprašanje potreb preostalih 80 % prebivalstva teh držav zdi, da je celo izpolnitev te zaveze velikopotezna srednjeročna perspektiva, če pogledamo nedavne primanjkljaje in izvozne omejitve v Indiji;
9. poudarja, da so cepiva šolski primer, kjer je za neznanske pozitivne zunanje učinke potrebno brezplačno zagotavljanje javnega dobrega na nacionalni in svetovni ravni; ugotavlja, da so v razvitih državah vsi državljani deležni brezplačnega cepiva; poudarja, da bi bilo etično nesprejemljivo, če se to načelo ne bi uporabljalo za veliko revnejše ljudi v državah v razvoju; zato vztraja, da mora vsakdo na svetu prejeti brezplačno cepivo takoj, ko ga bo mogoče proizvesti;
10. poudarja, da ocene kažejo, da bi bilo treba instrument za globalni dostop do cepiva proti covidu-19 financirati z dodatno podporo v višini od 75 do 150 milijard USD, odvisno od stroškov posameznega odmerka cepiva; ugotavlja, da bi tovrstno financiranje na visoki ravni predstavljalo manj kot 0,4 % skupnega BDP držav skupine G7 oziroma le 3,8 % tega, kar so države G7 porabile za diskrecijske davčne spodbude v odziv na koronavirusno krizo leta 2020;
11. poudarja, da so pobude, kot je instrument za globalni dostop do cepiva proti covidu-19, vzpostavile mehanizme, ki se osredotočajo na stran povpraševanja v tem položaju, ne da bi se lotili neustreznosti svetovnih proizvodnih zmogljivosti; poudarja, da s tem povzročijo tekmovanje po načelu „kdor prej pride, prej melje“, zlasti z državami z visokim dohodkom, medtem ko je ponudba še vedno zelo omejena, ker ni celostne globalne strategije za povečanje proizvodnih zmogljivosti po vsem svetu;
12. poudarja, da dlje ko traja, da se doseže svetovna kolektivna odpornost, večja je verjetnost, da se bodo nove različice virusa covid-19, proti katerim so sedanja cepiva

manj učinkovita, razširile po vsem svetu; poudarja, da postaja vse večja možnost, da bo treba cepiva proti covidu-19 razvijati in dobavljati redno ali celo vsako leto; vendar z zaskrbljenostjo ugotavlja, da bi glede na sedanje omejitve takšno stanje pomenilo nadaljevanje sedanjih temeljnih svetovnih neravnovesij;

II. Odpravljanje ovir za razširitev svetovne ponudbe cepiv, zdravljenja in opreme za obvladovanje pandemije

13. pozdravlja neverjetno hitrost, s katero je farmacevtskim podjetjem uspelo zagotoviti cepiva proti covidu-19, in tudi tehnološke dosežke, ki so to omogočili; ob tem poudarja, da so imeli tu poglavitno vlogo viri javnega sektorja in akademske raziskave, ki se financirajo z javnim denarjem, tako da farmacevtska podjetja niso nosila tveganja te vrednostne verige z vnaprejšnjim financiranjem in zajetnimi subvencijami za raziskave in razvoj, pridobila pa so tudi obsežne vnaprejšnje nakupne pogodbe;
14. želi opozoriti na bistveni prispevek zdravstvenih delavcev, pacientov in bolnikov, ki so preživeli covid-19, ter splošne javnosti, ki so vsi sodelovali v kliničnih preskusih in drugih dejavnostih pri raziskavah in razvoju različnih pristopov zdravljenja in cepiv; zato meni, da inovacij, s katerimi so ta cepiva nastala, ne bi smeli privatizirati z izključnimi pravicami intelektualne lastnine ali onemogočiti, da bi bile vključene v prenos tehnologije; z zaskrbljenostjo opaža, da se je Astra Zeneca zavezala, da bo cepiva proizvajala samo po lastni ceni, medtem ko lahko Pfizer/BioNtech, Moderna ter Johnson & Johnson od dobavljenih protikovidnih cepiv pričakujejo znatne dobičke;
15. je seznanjen, da so zahodni proizvajalci cepiv na svetovnem vrhu o zdravju 21. maja 2021 sporočili, da nameravajo do konca leta 2022 zagotoviti 1,3 milijarde odmerkov najmanj razvitim državam po lastni ceni, drugim državam v razvoju pa po „ugodni ceni“, a poudarja, da ta pobuda ne zadošča;
16. poudarja, da je edina alternativa konkuriranju z ničelno vsoto pri omejeni ponudbi cepiv trajno močno povečanje svetovne dobave cepiv in tudi drugih zdravstvenih javnih dobrin;
17. poudarja, da ta dinamika kaže, da v tej krizi ni niti primerno niti pravično uporabljati globalnega pristopa z dobrodelno noto, pri katerem se obljubijo finančna sredstva ali neporabljena cepiva šele po tem, ko bodo razvite države pokrile svoje potrebe, in se tako zagotovi zapolnitev potreb v nekem nedoločenem prihodnjem času;
18. poudarja, da je v prošnji Indije in Južne Afrike za oprostitev iz sporazuma TRIPS ter v vodilnih znanstvenih revijah in organizacijah civilne družbe dobro dokumentirano in dokazano, da sedanji večstranski okvir za varstvo pravic intelektualne lastnine ovira reševanje koronavirusne krize in da sedanje prožnosti temeljijo na zapletenih postopkih ter vnaprejšnjih pogajanjih z vsako državo in za vsak proizvod posebej ter niso primerne za reševanje globalnih zdravstvenih kriz, tudi sedanje ne;
19. poleg tega poudarja, da izkušnje z izvajanjem že obstoječih prožnosti iz sporazuma TRIPS kažejo, da so se nekatere države zaradi izdaje obveznih licenc bale bodisi povračilnih ukrepov razvitih držav bodisi izgube ugleda; poudarja, da obvezne licence veljajo samo za patente, kar je ena kategorija pravic intelektualne lastnine, da pa njihovo področje uporabe ne zajema drugih kategorij, kot je varstvo podatkov ali

poslovne skrivnosti, saj bi to utegnilo ovirati povečanje proizvodnje nujno potrebnih zdravil;

20. poudarja, da so te pomanjkljivosti v aktualnih prožnostih TRIPS velik razlog za dodatno začasno oprostitev, da bi ji povečali področje uporabe in tako odpravili obremenjujoče pogoje in administrativne postopke, ki ovirajo razširitev proizvodnih zmogljivosti;
21. je seznanjen, da je Bolivija pred kratkim podpisala vnaprejšnji opcijski dogovor o nabavi cepiva s kanadskim podjetjem Biolyse, da bi lahko uvozila šestmestno število generičnih različic, s čimer bi pokrila potrebe precejšnjega dela svojega prebivalstva, in sicer z enkratnim cepivom Johnson & Johnsona, če bo Biolyse dobil dovoljenje za njegovo proizvodnjo z obvezno licenco, izdano v okviru sedanje prožnosti iz sporazuma TRIPS; poudarja pa, da lahko izvajanje te nakupne opcije vzame nesorazmerno veliko časa in virov, saj so postopki za tovrstno prožnost precej zapleteni; poudarja, da je to dober pokazatelj, da vprašanja pravic intelektualne lastnine zavirajo nadaljnjo širitev svetovnih zmogljivosti za proizvodnjo cepiv;
22. poudarja, da je nova oprostitev obveznosti iz sporazuma TRIPS zaradi covid-19 samo eden od mnogih pogojev za reševanje aktualnih izrednih razmer; poudarja, da je nujno, da sedanji proizvajalci cepiv delijo svojo tehnologijo in proizvodne metode, in sicer se z oprostivijo dajo na voljo kompleksne recepture, medtem ko prenos tehnologije pomeni izmenjavo strokovnega znanja in spretnosti, potrebnih za njegovo uporabo;
23. glede tega pozdravlja izjave generalne direktorice Svetovne trgovinske organizacije Ngozi Okonjo-Iweala na seji Odbora za mednarodno trgovino 20. maja 2021, da so sedanje prožnosti iz sporazuma TRIPS preveč obremenjujoče in da je potrebna večja prilagodljivost; obenem opozarja, da zgolj nova oprostitev ne bo zadoščala, saj je potrebna celovita strategija, ki bi med drugim zajemala tudi povečan prenos tehnologije med potencialnimi proizvajalci;
24. poudarja, da je sicer panoga trdila nasprotno, a je bilo na nedavnih srečanjih v okviru Svetovne zdravstvene organizacije o cepivih² potrjeno, da se lahko proizvodne zmogljivosti verodostojno povečajo v državah v razvoju, kot so Brazilija, Argentina, Indija, Tajska, Južna Afrika, Pakistan in Bangladeš, saj sta izpolnjena oba pogoja: tamkajšnja podjetja že imajo strokovno znanje za izdelavo nekaterih že razpoložljivih cepiv (cepivo AstraZeneca se proizvaja v Braziliji in Indiji) ali pa so same razvile potrebno tehnologijo (na primer cepivo Bharat Biotech v Indiji); poleg tega pa imajo te države tudi kritično maso farmacevtskih podjetij z ustreznimi proizvodnimi zmogljivostmi;
25. poudarja, da se je Komisija doslej osredotočala zgolj na to, da je zahodne proizvajalce cepiv spodbujala zgolj k prostovoljnemu deljenju tehnologije in licenc; glede tega močno obžaluje, da še noben proizvajalec cepiv ni delil svoje tehnologije, strokovnega znanja in raziskovalnih rezultatov z enotno tehnološko točko za covid-19 (C-TAP) ali vozliščem Svetovne zdravstvene organizacije za prenos tehnologije cepiv na osnovi mRNA, kar kaže, da prostovoljni in panožni pristopi ne zadoščajo;
26. poziva, naj Komisija uporabi vsa svoja pooblastila, po potrebi pa tudi prisilo, in

² Svetovni vrh o dobavni verigi in proizvodnji cepiv proti covidu-19, ki je potekal 8. in 9. marca 2021.

zagotovi, da bodo podjetja svojo tehnologijo in strokovno znanje na področju medicinskih proizvodov za covid-19, na primer terapevtiko, diagnostiko in cepiva, delila s potencialnimi proizvajalci po svetu, zlasti v državah z nizkimi in srednjimi dohodki;

27. je zelo zaskrbljen nad nedavnimi dokazi, da so sedanji proizvajalci odobrenih cepiv zavrnil ponudbe več potencialnih proizvajalcev generičnih zdravil iz EU in od drugod, da bi lahko pomagali razširiti proizvodnjo;
28. je zaskrbljen zaradi različnih neposrednih ali posrednih izvoznih omejitev pri cepivih ali poglavitnih surovinah ali drugih vložkih, ki so jih postavile glavne države proizvajalke, in poudarja, da to ogroža hitro povečanje proizvodnih zmogljivosti; poziva Komisijo, naj sodeluje z državami proizvajalkami za hitro odpravo izvoznih ovir in naj tudi lastni mehanizem za izvozna dovoljenja nadomesti z zahtevami za preglednost izvoza; vztraja, da je treba Parlamentu zagotoviti pravočasen in celovit dostop do teh podatkov; obžaluje, da je Komisija uporabila mehanizem preglednosti in nadzora za blokiranje izvoza v tretje države, kar bi utegnilo sprožiti učinek domin in tako ogroziti odprte svetovne dobavne verige;
29. poudarja, da bi bila lahko oprostitev iz sporazuma TRIPS osrednji dejavnik za diverzifikacijo proizvodnje in dobave surovin, kot so lipidni nanodelci in bioreaktorske vrečke, kjer sta bili proizvodnja in dobava zavrti;
30. poudarja, da če na cepiva proti covidu-19 in njegovim različicam gledamo kot na javno dobro, se moramo pri večstranskih prizadevanjih nujno osredotočiti na hitro in vztrajno povečevanje svetovnih proizvodnih zmogljivosti in na obvezen prenos tehnologije; poziva, naj se postavijo strukturne platforme za hitro povečanje proizvodnje cepiv v še več državah;
31. meni, da bi morala EU v ta namen nujno spodbujati večstransko ureditev na ravni Svetovne trgovinske organizacije, vključno z mednarodno pogodbo o pandemijah, kakor je nedavno predlagal predsednik Evropskega sveta v okviru pobude za zdravje in trgovino, ki naj bi jo novembra 2021 sprejeli na dvanajsti ministrski konferenci in na naslednji generalni skupščini Svetovne zdravstvene organizacije; poudarja, da ta pobuda oprostitev iz sporazuma TRIPS zgolj dopolnjuje, ne pa nadomešča;
32. poziva EU, naj v sodelovanju z drugimi partnerji, kot so ZDA in zagovorniki predloga o oprostitvi obveznosti iz sporazuma TRIPS v zvezi s covidom-19, podpre skupno večstransko pobudo za pripravo podrobnega načrta med zahodnimi farmacevtskimi podjetji in njihovimi partnerji pod nadzorom in podporo ustreznih vlad, da bi skupaj spodbodli svetovno oskrbo s cepivi;
33. meni, da EU lahko in bi tudi morala prispevati k tem prizadevanjem, in sicer naj zagotovi, da bodo prihodnji vnaprejšnji dogovori o nabavi popolnoma razkriti in da bodo vsebovali tudi zavezujoče določbe o odprtem in neizključnem podeljevanju licenc, združevanju patentov, izmenjavi strokovnega znanja, neuporabi poslovnih skrivnosti in lastniških podatkov ter zaveze glede prenosa tehnologije;
34. poziva Komisijo, naj podpre enotno tehnološko točko za covid-19 pri Svetovni zdravstveni organizaciji in naj si proaktivno prizadeva, da bodo proizvajalci v tem

večstranskem mehanizmu delili svoje intelektualne pravice in tehnologijo; poziva Komisijo, naj opredeli in podpre potencialne proizvajalce, ki so izrazili zanimanje za povečanje proizvodnje cepiv in drugih medicinskih pripomočkov, povezanih s covidom-19, zato da se jim dovoli podelitev neizključnih licenc in čimprejšnji zagon proizvodnje; poziva Komisijo, naj septembra 2021 poroča Parlamentu o rezultatih teh prizadevanj;

35. pozdravlja odločitev aktualne ameriške administracije o podprtju pobude, da bi pri protikovidnih cepivih opustili varstvo intelektualne lastnine; poudarja, da bi morale vlade nadaljevati skladno s pričakovanimi pravili Svetovne trgovinske organizacije v zvezi s patenti, poslovnimi skrivnostmi in drugimi osrednjimi vprašanji intelektualne lastnine, ki jih potrebujemo za boljši dostop do protikovidnih cepiv, in meni, da bi morali ta pričakovanja potrditi s politično izjavo o zamrznitvi teh pravic, zato da države med pandemijo ne bi posegale po ukrepih in postopkih, povezanih s cepivi;
36. poziva EU, naj konstruktivno in proaktivno sodeluje v pogajanjih o besedilu začasne oprostitev obveznosti iz sporazuma TRIPS za vse proizvode in tehnologijo (cepiva, terapevtiko in diagnostiko), ki so potrebni za odzivanje na koronavirusno pandemijo, in naj v ta namen izda pogajalski mandat v skladu s členom 218(9) Pogodbe o delovanju Evropske unije; poziva vse članice Svetovne trgovinske organizacije, naj čim prej zaključijo pogajanja, najpozneje do naslednje ministrske konference, ki bo novembra 2021, in naj si prizadevajo za konkreten napredek med naslednjima srečanjema Sveta za sporazum TRIPS junija in oktobra 2021;
37. poziva EU, naj se pri sprejemanju političnih ukrepov za razširitev dostopa do medicinskih proizvodov, povezanih s covidom-19, vzdrži uporabe pravnih postopkov Svetovne trgovinske organizacije zoper države, ki kršijo določbe sporazuma TRIPS; zato prosi EU, naj pred sprejetjem kovidne oprostitev obveznosti iz sporazuma TRIPS kot začasni ukrep predlaga, da bi Svetovna trgovinska organizacija nemudoma sprejela izjavo o zamrznitvi ukrepov in postopkov v zvezi s cepivi ali drugimi kritičnimi medicinskimi izdelki za obvladovanje pandemije;

III. Vzpostavitev pogojev za boljšo pripravljenost na prihodnje svetovne izredne zdravstvene razmere

38. poudarja, da ima upravljanje mednarodne trgovine pomembno vlogo pri hitrem razvoju zdravljenja in cepiv, hitrem povečevanju proizvodnje, razvoju odpornih svetovnih dobavnih verig in pravičnem dostopu do trga za ves svet; poudarja, da moramo iz te pandemije dobiti zagon za tesnejše mednarodno sodelovanje in večjo globalno pripravljenost na prihodnje izredne zdravstvene razmere; poziva Komisijo, naj se spoprime s temeljnimi vzroki, ki jih je v svojih poročilih o biotski raznovrstnosti in pandemijah opredelila Medvladna platforma o biološki raznovrstnosti in ekosistemskih storitvah (IPBES), zlasti z daljnosežnim negativnim vplivom vse tesneje povezanih svetovnih dobavnih verig na izgubljanje biotske raznovrstnosti in degradacijo biosfere, saj je to osrednji dejavnik vse pogostejših in vse hujših zoonoz;
39. poleg tega poudarja, da bi utegnile nove različice covida-19 in druge zoonoze v prihodnjih letih postati kar stalnica, zato je nujno treba zasnovati model financiranja za razvoj in distribucijo globalnih javnih dobrin, kot so cepiva in druga bistvena

zdravstvena tehnologija; poudarja, da je treba zaradi morebitnih prihodnjih pandemij pregledati svetovni okvir za pravice intelektualne lastnine in model ravnanja, ki zdaj temelji na izključnih pravicah, ter ga preusmeriti k inovativnim pristopom, na primer k premijskemu modelu, s katerimi bi stroške serijske proizvodnje teh dobrin ločili od stroškov raziskav in razvoja;

40. poudarja, da bi morala morebitna prihodnja večstranska ureditev za boljše pripravljenost na prihodnje svetovne izredne zdravstvene razmere po eni strani pokrivati pristop glede na povpraševanje in zagotoviti skupno financiranje in globalno usklajene vnaprejšnje nakupe, po drugi strani pa celovito in usklajeno strategijo na strani ponudbe, s katero bi razširili vso vrednostno verigo ter gradili na odprti znanosti, odprtih in neizključnih licencah in na obveznih mehanizmih za prenos tehnologije;
41. poziva Komisijo, naj glede na pridobljene izkušnje ponovno oceni zaveze tipa TRIPS+ v trgovinskih sporazumih EU, saj so te določbe celo bolj omejevalne kot sam? sporazum TRIPS; poziva Komisijo in Svet, naj se ponovno odločita za uporabo člena 31a sporazuma TRIPS, zato da bosta lahko glede na morebitne prihodnje potrebe v celoti uporabila prožnost iz tega sporazuma;
 - o
 - o
 - o
42. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Evropskemu svetu, Svetu, Komisiji, Svetovni trgovinski organizaciji in Svetovni zdravstveni organizaciji.